

3 Αρμοδιότητα ανάκλησης ατομικών διοικητικών πράξεων 31/5/2010

Με τις **Σ.τ.Ε. 1581 και 1582/2010 (Ολομ.)** κρίθηκε ότι, ενόψει της αδιάσπικτης διατύπωσης του άρθρου 21 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, κάθε ατομική διοικητική πράξη, είτε αρμοδίως είτε αναρμοδίως εκδοθείσα, μπορεί να ανακαλείται, για οποιονδήποτε λόγο εξωτερικής ή εσωτερικής νομιμότητας, είτε από το όργανο που την εξέδωσε είτε από το όργανο, το οποίο είναι, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, αρμόδιο για την έκδοσή της.

Με τις αποφάσεις αυτές κρίθηκαν, ειδικότερα, κατά πλειοψηφία, τα εξής: Η διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, αναθέτουσα την αρμοδιότητα ανάκλησης ατομικής διοικητικής πράξης είτε στο όργανο που την εξέδωσε είτε στο όργανο το οποίο, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, είναι αρμόδιο για την έκδοσή της, δεν συναρτά, κατά το σαφές γράμμα της, την εν λόγω αρμοδιότητα ανάκλησης ούτε προς την, κατά το χρόνο έκδοσης της ανακαλουμένης, αρμοδιότητα του εκδόντος αυτήν οργάνου ούτε προς συγκεκριμένους λόγους ανάκλησης. Ο περιορισμός, άλλωστε, της δυνατότητας ανάκλησης των μη νομίμων διοικητικών πράξεων με την καθιέρωση, και μάλιστα παρά τη σαφή και αδιάσπικτη διατύπωση της ανωτέρω διάταξης, προϋποθέσεων ανάκλησης αναγομένων είτε στην αρμοδιότητα ή αναρμοδιότητα των οργάνων που εξέδωσαν τις πράξεις αυτές είτε στους λόγους ανάκλησης αντιστρατεύεται τη συνταγματικώς κατοχυρωμένη και θεμελιώδη για το Κράτος Δικαίου αρχή της νομιμότητας, βασική έκφανση της οποίας αποτελεί η ανάκληση των μη νομίμων διοικητικών πράξεων. Εν όψει, λοιπόν, της αδιάσπικτης διατύπωσης της εν λόγω διάταξης, κάθε ατομική διοικητική πράξη, είτε αρμοδίως είτε αναρμοδίως εκδοθείσα, μπορεί να ανακαλείται, για οποιονδήποτε λόγο εξωτερικής ή εσωτερικής νομιμότητας, είτε από το όργανο που την εξέδωσε είτε από το όργανο, το οποίο, κατά τον χρόνο της ανάκλησης, είναι αρμόδιο για την έκδοσή της. Στην ειδικότερη δε περίπτωση της αναρμοδίως εκδοθείσας ατομικής διοικητικής πράξης, η ανάκλησή της από το όργανο που την εξέδωσε χωρεί όχι μόνον κατ' επίκληση της αναρμοδιότητάς του, αλλά για οποιονδήποτε λόγο. Στην περίπτωση, δηλαδή, αυτή, η αναρμοδιότητα ως προς την έκδοση της ανακαλουμένης πράξης, ως ζήτημα δημόσιας τάξης, εξεταζόμενο και αυτεπαγγέλτως από το δικαστή ενώπιον του οποίου αμφισβητείται το κύρος της ανακλητικής πράξης, καθιστά νόμιμη, εν πάση περιπτώσει, την ανάκλησή της. Τούτο δε, προκειμένου να αποκατασταθεί στο νομικό κόσμο η νομιμότητα, με την εξαφάνιση της αναρμοδίως εκδοθείσας πράξης, και να καταστεί εφεξής δυνατή η αδέσμευτη ρύθμιση του θέματος από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο. Στην προκείμενη περίπτωση, η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Πολιτικών Δικαιωμάτων και Προστασίας Πολιτών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δυτικής Αττικής υπέγραψε αναρμοδίως τη διαπιστωτική της ελληνικής ιθαγένειας του αιτούντος πράξη. Ανεξαρτήτως, όμως, της αναρμοδιότητάς της, η Διευθύντρια, εκ μόνου του λόγου ότι υπέγραψε την ανωτέρω πράξη, είχε την αρμοδιότητα να υπογράψει και την προσβληθείσα με την αίτηση ακυρώσεως ανακλητική αυτής απόφαση. Περαιτέρω δε, εν όψει της αναρμοδιότητάς της εν λόγω Διευθύντριας ως προς την έκδοση της αρχικής ως άνω πράξης, η ανάκληση αυτής με την προσβληθείσα (που υπογράφεται από την ίδια Διευθύντρια) πράξη είναι, ανεξαρτήτως των αιτιολογιών της, νόμιμη και, επομένως, είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους πλήσσονται οι αιτιολογίες της προσβληθείσας ανακλητικής πράξης.